

POVEZUJEMO RAZVOJNE POTENCIALE MESTA

Skupino JHMB trenutno sestavljajo: Javni holding Maribor, Energetika Maribor, Mariborski vodovod, Marprom, Mestne nepremičnine, Nigrad, Pogrebno podjetje Maribor, Snaga, Šport Maribor in ZUM.

Če JHMB ustvarja dobiček, zakaj ne zniža računov?

Ustvarjanje dobička povezanih javnih podjetij ni zgolj finančna številka, temveč ključni (ok)vir za nadaljnji razvoj mesta.

Poslovanje javnih podjetij, kakršna so podjetja Javnega holdinga Maribor (JHMB), temelji na zakonodaji in skrbnem načrtovanju prihodkov in odhodkov, pri čemer dobička ne ustvarjajo z javnimi službami, temveč v okviru tržnih dejavnosti. Izkazanega dobička tako tudi ni mogoče nameniti neposrednemu zmanjšanju zneskov na položnicah uporabnikov, saj dobiček služi za nadaljnji razvoj podjetij in njihovih dejavnosti, torej za trajnostno vzdrževanje in posodabljanje ključne mestne infrastrukture.

Oblikovanje cen komunalnih storitev ni prosto, ampak izhaja iz zakonsko določenih uredb, kot je uredba MEDO. Po tej je za stroške komunale v prihodnjem letu treba upoštevati vse okoliščine – stroške vzdrževanja infrastrukture, stroške obratovanja, stroške obnove in amortizacije ter stroške naložb v razširitev omrežja oziroma infrastrukture. Hkrati mora biti cena po uredbah oblikovana po načelu pravičnosti, tj. da zagotavlja enako obravnavo uporabnikov glede na dejansko koriščenje storitev. Uporabniki tako plačajo storitve sorazmerno glede na količino in vrsto storitev, ki jih uporabljajo; oskrba s pitno vodo je obračunana po dejanski porabi vode, ravnanje z odpadki pa na podlagi volumna oziroma mase povzročenih odpadkov.

Znižanje zneskov na položnicah iz naslova, ki nima povezave z izvajanjem gospodarskih javnih služb, bi lahko

dolgoročno ogrozilo investicijska vlaganja in razvoj javnih podjetij. S tem pa tudi kakovost storitev, ki jih vsakodnevno uporabljajo prebivalci Maribora in tudi sosednjih občin.

Investicije v razvoj in trajnostno prihodnost

Ker JHMB nima neposrednega vpliva na oblikovanje cen komunalnih storitev, je edina smela odločitev, da dobiček usmeri v ključne investicije, ki bodo koristile uporabnikom storitev in celotni skupnosti. Tako podjetja Skupine JHMB letos izvajajo ali so že zaključila vrsto razvojnih projektov; med temi velja izpostaviti postavitev kotla na lesno biomaso, prevzem Centralne čistilne naprave, zmanjševanje izgub pitne vode, prenovo blagajne in čakalnice na glavni avtobusni postaji, elektrifikacijo avtobusnih linij, namestitev novih grabelj za vtok odpadne vode na prečrpališču Melje, posodobitev avtoparka službe javne kanalizacije, zamenjavo svetil javne razsvetljave, nabavo nove peči za upepeljevanje, nakup novih smetarskih vozil, pripravo odmevnih športnih in drugih dogodkov.

Velik del dobička Skupine JHMB je torej namenjen naložbam, ki izboljšujejo življenjski standard v mestu, povečujejo učinkovitost javnih storitev in zmanjšujejo negativne vplive na okolje. Ena glavnih prioritet je vlaganje v nad-

gradnjo komunalne infrastrukture, kar vključuje obnovo različnih infrastrukturnih sistemov. Te investicije so nujne za zagotavljanje kakovostnih in zanesljivih storitev, hkrati pa pripomorejo k zmanjševanju morebitnih okoljskih in drugih tveganj.

Krepitev gospodarske in socialne vloge v lokalnem okolju

Poleg tega JHMB del sredstev namenja mestotvornim projektom, kakršen je denimo naložba v Garažno hišo Lent, s katero je prispeval k ugodnejšim pogojem parkiranja v starem mestnem jedru – z nižjo popoldansko tarifo za vse uporabnike te garažne hiše in posebno tarifo za branjevke in branjevce, precej prijaznejšo kot pri prejšnjem zasebnem upravljavcu. Hkrati sredstva namenjajo tudi urbanim trajnostnim projektom, kot je na primer širitev sistema souporabe koles Mbajk, ki velja za najučinkovitejši tovrstni projekt v državi.

JHMB ob vlaganjih v infrastrukturo spodbuja tudi gospodarsko rast in družbeno odgovornost v lokalnem okolju. Investicije namreč ustvarjajo nova delovna mesta, bodisi neposredno v povezanih podjetjih bodisi posredno pri izvajalcih del. Prav tako del sredstev namenjajo za podporo lokalnim humanitarnim, kulturnim in športnim programom.

Dolgoročna vizija za trajnostno prihodnost

Ob tem je pomembno poudariti, da so investicije ključni del dolgoročne strategije Skupine JHMB. Usmerjanje dobička v razvojne projekte zagotavlja, da bo mesto Maribor imelo sodobno in učinkovito infrastrukturo, ki bo

Velik del dobička je namenjen naložbam, ki izboljšujejo življenjski standard v mestu, povečujejo učinkovitost javnih storitev in zmanjšujejo negativne vplive na okolje

kos vsem izzivom današnjega življenja in prihodnjim iniciativam.

Vlaganja JHMB niso le investicije v infrastrukturo, temveč tudi v prihodnost vseh prebivalcev Maribora. Cilj razvojne strategije Maribora je ustvariti mesto, ki bo prijazno do okolja, z učinkovito infrastrukturo in kakovostnimi javnimi storitvi. To vizijo uresničujemo prek skrbnega načrtovanja in vlaganja sredstev v razvoj, pri čemer je JHMB zavezan trajnostnim praksam in izboljšanju kakovosti življenja v mestu za današnje in prihodnje generacije.

Zato je pomembno javno izpostaviti, da ustvarjanje dobička povezanih javnih podjetij ni zgolj finančna številka, temveč ključni (ok)vir za nadaljnji razvoj našega čudovitega mesta. S temi vlaganji bo namreč Maribor pridobil trajnostno, sodobno in za prihodnost pripravljeno javno infrastrukturo, ki bo služila prebivalcem v prihodnjih desetletjih.

To je odgovorna odločitev mestnega vodstva, ki ima pogled usmerjen naprej in že danes dolgoročno prispeva k izboljšanju življenjskih razmer v našem mestu. Investiranje v skupno infrastrukturo je bilo v preteklosti nemalokrat na stranskem tiru, v zadnjih letih pa ga znova postavljamo v ospredje – predvsem v zavedanju, da so takšne naložbe bistvene za dobrobit mesta oziroma vseh njegovih prebivalcev in prebivalcev.

Energetika Maribor na poti k obnovljivim virom energije

Gradnja kotla na lesno biomaso je pomemben korak k trajnostni prihodnosti Maribora.

Kotel na lesno biomaso v gradnji Foto: Energetika Maribor

V Energetiki Maribor so 18. julija slovesno položili temeljni kamen za novo kotlovnico na **lesno biomaso**. Ta pomembni projekt bo prispeval k trajnostni energetski prihodnosti mesta, saj bosta proizvodnja in distribucija toplote temeljili na obnovljivem viru – lesni biomasi. Gradbena dela na lokaciji podjetja intenzivno potekajo od začetka avgusta, zaključek izgradnje energetskega objekta na lesno biomaso pa je načrtovan za konec aprila 2025. Pred tem prve testne zagone nove naprave v skupini Energetike Maribor pričakujejo že konec februarja.

Za to investicijo je Energetika Maribor pridobila nepovratna sredstva v višini nekaj več kot 1,3 milijona evrov iz naslova načrta za okrevanje in odpornost Ministrstva za okolje, podnebje in energijo. Skupna vrednost investicije znaša približno 4,5 milijona evrov z DDV.

Kotlovnica na lesno biomaso bo proizvajala in distribuirala 5 MW toplotne energije, ki bo preko sistema daljinskega ogrevanja Mestne občine Maribor s toploto oskrbovala

več kot 13.800 odjemalcev. S tem bo Energetika Maribor povečala delež obnovljivih virov energije za dodatnih 15 %. Gradnja kotla na lesno biomaso je pomemben korak k trajnostni prihodnosti Maribora.

Poleg ekoloških koristi bo projekt prispeval k energetski neodvisnosti in zanesljivosti oskrbe s toploto za lokalno skupnost.

Pojasnila odjemalcem

Več praktičnih nasvetov za učinkovito rabo toplotne energije je dostopnih na spletnem mestu <https://toplota.jhmb.si>, kjer boste med drugim našli tudi pojasnila o postavkah na računih Energetike Maribor in informativni kalkulator za izračun stroškov ogrevanja.

Začetek ogrevalne sezone in učinkovita raba energije

Letošnja ogrevalna sezona v MO Maribor se je zaradi ohladitev že začela, saj se je v sistemu daljinskega ogrevanja za vklop kurilnih naprav odločila že večina večstanovanjskih objektov. Čeprav pogoji za vsesplošni vklop daljinskega ogrevanja nastopijo, ko tri dni zapored ob 21. uri temperatura pade pod 12 °C, kar se je prvič zgodilo 14. septembra 2024, Energetika Maribor takrat še ni uvedla vsesplošnega ogrevanja. Namesto tega omogoča vklop ogrevanja v večstanovanjskih stavbah na podlagi zahtev upraviteljev objektov oziroma s strani upraviteljev pooblaščenih kontaktnih oseb za ogrevanje. Upravniki lahko kadarkoli zaprosijo za pričetek ogrevanja prek kontaktne številke Energetike Maribor 02 300 88 00.

K zmanjšanju stroškov ogrevanja in učinkovitejši rabi energije lahko odjemalci veliko prispevajo tudi sami. Priporočljivi so zračenje prostorov s kratkim intenzivnim odpiranjem oken, uporaba termostatskih ventilov za uravnavanje temperature v prostorih in dobra izolacija oken ter vrat. Znižanje temperature v prostoru za samo 1 °C lahko prinese do 6 % prihranka pri stroških ogrevanja.

Energetika Maribor

Foto: Energetika Maribor

Nigrada zimske razmere nikoli ne presenetijo

Enote zimske službe so v stalni pripravljenosti od 15. novembra do 15. marca prihodnje leto. Plužiti pričnejo, ko na cestiščih zapade 10 cm (glavne ceste) oziroma 15 cm snega (ostale ceste).

S 15. novembrom se na slovenskih cestah uradno začne zimska sezona, ki koledarsko traja do 15. marca prihodnje leto. V tem času so enote zimske službe v stalni pripravljenosti, vsa vozila v prometu pa morajo biti v tem obdobju ustrezno opremljena z obvezno zimsko opremo. Pooblaščen izvajalec zimskega vzdrževanja na območju Mestne občine Maribor bo tudi v prihajajoči zimski sezoni javno podjetje Nigrad, ki bo dela izvajalo skupaj s kooperanti in podizvajalci.

Zimska služba na javnih površinah ob posipavanju in pluženju cest zajema tudi ročno in strojno čiščenje pločnikov, stopnišč in avtobusnih postajališč. Nigrad je ob tem odgovoren še za odvoz snega, kjer je to potrebno, in pri-

pravljalna dela, ta vključujejo označbo s snežnimi koli, deponiranje posipnih materialov, postavitve zabojnikov ipd.

Dela v okviru zimske službe Nigrad opravlja skladno z načrtom zimske službe, ki je vsakoletno usklajen z zahtevami mestnih četrti in krajevnih skupnosti. Za izvedbo navedenih del ima Nigrad skupaj s kooperanti in podizvajalci na voljo približno 80 plužnih enot in 150 zaposlenih delavcev. Kooperanti in podizvajalci so izbrani na podlagi javnega razpisa.

Enote zimske službe so v stalni pripravljenosti od 15. novembra do 15. marca prihodnje leto; plužiti pričnejo, ko na cestiščih zapade 10 cm (glavne ceste) oziroma 15 cm snega (preostale ceste).

Odstranite nepravilno parkirana vozila

Veliko težav povzročajo nepravilno parkirana in neregistrirana odslužena vozila na izpostavljenih točkah. Ta ovirajo pluženje in čiščenje prometnih površin in jih bo v primeru prijave po odredbi Medobčinskega redarstva odpeljalo specialno vozilo "pajek". Člani operativnega štaba občane zato pozivajo, naj v času snežnih padavin, če je le mogoče, z javnih površin odstranijo svoja vozila in tako omogočijo neovirano delo pri pluženju in posipu. Pluženje v ožjih ulicah je namreč zaradi parkiranih vozil v strnjene naseljih velikokrat oteženo.

Poziv Postaje prometne policije

Vozniki naj pravočasno pripravijo svoje vozilo na zimske razmere in preverijo tehnično brezhibnost vozila. Za vsa motorna in priklopna vozila je od 15. novembra obvezna zimsko oprema, vozniki pa morajo ob snežnih padavinah še pred vožnjo obvezno očistiti svoje vozilo.

Nadzor nad celotnim mestnim vodnim krogom

Prenos upravljanja Centralne čistilne naprave na Mariborski vodovod je ključni korak za boljše upravljanje in razvoj.

Junija letos je prišlo do pomembne organizacijske spremembe v sistemu upravljanja komunalne infrastrukture v Mariboru. Centralno čistilno napravo (CČN), ki jo je dotlej upravljala družba Aquasystems, od 11. junija upravlja Mariborski vodovod. Ta korak predstavlja pomembno prelomnico v učinkovitosti upravljanju komunalnih storitev v mestu, ki se že pozna na položnicah, ob tem pa prinaša številne prednosti za širše lokalno okolje.

Zakaj je do prenosa sploh prišlo?

Do prenosa upravljanja CČN je prišlo po izteku pogodbe s prejšnjim upravljavcem in temeljitem premisleku in analizi delovanja komunalnih storitev v Mariboru. Omenjena naprava, ki se nahaja na najbolj vzhodni točki Mestne občine Maribor, prečiščuje komunalne in padavinske vode za Maribor, Miklavž, Hoče in Duplek, nanjo pa je priklapljenih več kot 60 tisoč gospodinjstev.

Na podlagi analize obstoječih procesov in dolgoročnih ciljev je bila kot najbolj smiselna sprejeta odločitev, da upravljanje naprave prevzame Mariborski vodovod, ki že opravlja gospodarsko javno službo oskrbe z vodo v mestu. Temeljni cilj vključitve čistilne naprave pod okrilje družbe iz Skupine JHMB pa je nadzor nad celotnim mestnim vodnim krogom.

"Potek prenosa na novega upravljavca je trajal dobrih 15 mesecev. V tem času smo opravili veliko delo in menim, da smo v prvih mesecih dokazali, da se dobro spoznamo na ta posel in smo pripravljeni, da nadaljujemo poslanstvo dobrega upravljanja še naprej," je dejal direktor Mariborskega vodovoda.

da **Miran Jug** in dodal, da je takrat pod Mariborski vodovod prešlo tudi devet zaposlenih na napravi.

Povezava upravljanja vodnih virov in čiščenja odpadnih voda pod eno

Vse ključne funkcije čistilne naprave so skrbno nadzorovane in optimizirane

streho je smiselna tudi z vidika povečevanja učinkovitosti, transparentnosti in nadzora nad delovanjem ključnih naprav v občini, to pa bo dolgoročno pozitivno vplivalo na kakovost storitev ter okoljsko trajnost v regiji.

Brezhibno delovanje CČN po najvišjih standardih

Pomembno je poudariti, da CČN tudi po prenosu na Mariborski vodovod nemoteno deluje in še naprej izpolnjuje najvišje standarde upravljanja. Vse ključne funkcije čistilne naprave, vključno z mehanskim, biološkim in kemičnim čiščenjem odpadnih voda, so skrbno nadzorovane in optimizirane, saj lahko le tako zagotavljajo visoko kakovost očiščene vode, ki se vrača v okolje. Mariborski vodovod je v svoji novi vlogi zavezan k nadaljnjim vlaganjem v razvoj in modernizacijo čistilne naprave, da bi ta še naprej ustrezala potrebam rastočega mesta in novim okoljskim iniciativam.

"Skupina JHMB je izjemno ponosna, da je v upravljanje prevzela čistilno napravo, ki je v dobrem stanju. Ko jo je v upravljanje prevzel Mariborski vodovod, smo zaključili prvo fazo sklepanja celovitega vodnega kroga. S tem sledimo

tako viziji kot tudi strategiji mesta Maribor in JHMB, da se vodni krog upravlja z enega mesta. Slednje se že občuti tudi na položnicah vseh občanov in občanov, ki uporabljajo to napravo," je povzel direktor JHMB mag. **Andrej Rihter**.

Dolgoročni cilji in vizija

Prenos CČN na Mariborski vodovod je le eden izmed korakov v dolgoročni strategiji za izboljšanje kakovosti življenja v Mariboru. Mariborski vodovod si bo prizadeval za nadaljnje izboljšave v upravljanju komunalnih storitev, s posebnim poudarkom na trajnostnih praksah in ohranjanju naravnih virov.

Mariborski vodovod je v svoji novi vlogi zavezan k nadaljnjim vlaganjem v razvoj in modernizacijo čistilne naprave.

Foto: Marko Vanovšek

V Nigradovi zimski službi je skupno 80 pluznih enot. Foto: Nigrad

Nigrad bo v zimski sezoni 2024/2025 na območju MO Maribor skupaj s kooperanti in podizvajalci izvajal zimsko službo na različnih površinah in na različne načine:

- označba cest s snežnimi koli – 193 km,
- deponije za ročni posip – 141,
- ceste v skupni dolžini – 734,51 km,
- pločniki – 392,77 km,
- avtobusna postajališča – 476,
- stopnišča – 66,
- parkirišča – 15 km²,
- parkirna mesta – 1,8 km² (modra cona), 35,8 km² (bela cona),
- večji mostovi in nadvozi – 8,
- večja križišča – 69,
- prehodi za pešce – 951.

Enote zimske službe so v stalni pripravljenosti od 15. novembra do 15. marca prihodnje leto

Posip in pluzenje cest ter čiščenje pločnikov – prioritete

Nigrad bo v sezoni 2024/2025 izvajal pluzenje in posipavanje cest po naslednji prioritetni lestvici:

1. prioriteta zajema glavne in zbirne ceste v skupni dolžini 200,87 km,
2. prioriteta lokalne in strme ceste v dolžini 144,1 km in
3. prioriteta javne poti in krajevne ceste v dolžini 389,63 km.

Skladno s prioritetami bo potekalo tudi strojno in ročno čiščenje pločnikov: 1. prioriteta obsega 217,06 km, 2. prioriteta 175,3 km in ročno čiščenje 0,5 km.

Kako je v času sneženja s kolesarskimi potmi?

Kolesarske poti so v zimski sezoni namenjene predvsem za odlaganje snega; čiščenje kolesarskih poti tako izvajamo samo po naročilu Urada za komunalno promet in prostor MO Maribor.

Pod Mariborski vodovod je prešlo tudi devet zaposlenih na napravi. Foto: Marko Vanovšek

Konkretni koraki k razvoju Pohorja 365

Marprom želi obiskovalcem v prihodnosti ponuditi čim več novih atraktivnih oblik preživljanja prostega časa v naravnem okolju.

Letošnja poletna sezona na Mariborskem Pohorju in Arehu je obiskovalcem ponudila vrsto novosti, od novih kolesarskih prog, motoričnih parkov do Outdoor centra Bellevue z gorskimi trikolesniki, plezalno steno in zorbing nogometom. S takšno razširitvijo ponudbe je podjetje Marprom naredilo pomembne korake na poti razvoja Pohorja 365. Nova infrastruktura je pritegnila veliko zanimanja obiskovalcev in prispevala k dobremu obisku v poletni sezoni.

Med novostmi v tej sezoni velja izpostaviti tudi obratovanje sedežnic Sleme, Stolp in Ruška ob petkih in vikendih. Stalnica pa je delovanje sedežnice Radvanje za uporabnike poletnega sankališča Pohor Jet, kolesarje in druge obiskovalce.

Bike park Pohorje Maribor je z novimi progami in njihovo urejenostjo prerasel v največji kolesarski park v Sloveniji, primerljiv tudi z nekaterimi drugimi evropskimi parki. Sedaj na območjih Bolfenk in Areh obsega skupno že deset kolesarskih prog različnih te-

žavnostnih stopenj, ki omogočajo kolesarska doživetja tako začetnikom, družinam kot izkušenim kolesarjem.

Nova infrastruktura je prispevala k dobremu obisku v poletni sezoni

Podvojitev obiska v kolesarskem parku

Pri tem se je obisk Bike parka Pohorje letos močno povečal, saj je od začetka leta do konca septembra privabil preko **18.000 kolesarjev**, kar je dvakrat toliko kot v enakem času lani. Krožna kabinska žičnica na Mariborskem Pohorju pa je letos od konca zimske

sezone do konca septembra prepeljala več kot **76.000 potnikov**, medtem ko je bilo lani (ko sicer avgusta in septembra ni delovala zaradi izgradnje vmesne postaje) to število precej nižje.

Med obiskovalci kolesarskega parka in potniki na krožni kabinski žičnici je bil v poletnih mesecih zaznan tudi večji porast števila tujcev; med temi prevladujejo gostje iz naših sosednjih ali bližnjih držav (Avstrija, Hrvaška, Italija, Madžarska, Srbija), prihajajo pa tudi iz drugih držav (Nemčija, Francija, Poljska, Slovaška, Češka, Nizozemska, Danska, Finska, Norveška, Švica, Španija, Romunija, Ukrajina, Anglija, ZDA, Makedonija, BiH, Kitajska, Irska).

Snovanje novih produktov

Marprom bo v okviru Pohorja 365 še naprej dopolnjeval ponudbo aktivnosti na prostem, saj želi obiskovalcem v

Gorski trikolesniki Foto: Arhiv Marproma

Začetek sezone rekreativnega drsanja v Ledni dvorani

Nova sezona rekreativnega drsanja, ki bo vsem ljubiteljem zimskih športov ponovno omogočila nepozabne trenutke na ledu, se je v Ledni dvorani Maribor pričela 11. oktobra. Za vse željne drsanja bodo vrata te dvorane v upravljanju Športa Maribor odprta vse do marca 2025.

Tedensko bo za rekreativno drsanje na voljo več tematskih terminov:

- **sreda za led** med 17.30 in 19. uro,
- **petkovo disco drsanje** med 20.30 in 22. uro,
- **ledena sobota** med 16. uro in 17.30,
- **nedeljsko družinsko drsanje** v do-

poldanskem terminu med 9. uro in 10.30 ter popoldanskem terminu med 16.30 in 18. uro.

Sezono bomo popestrili tudi z drsalnimi tečaji in organizacijo rekreacije za večje skupine. Prav posebno doživetje pa lahko pripravimo vsem, ki bi v Ledni dvorani želeli praznovati rojstni dan. Poskrbljeno bo tudi za tiste, ki nimajo svoje opreme; drsalke si je namreč mogoče izposoditi pri nas. Seveda nismo pozabili niti na naše najmlajše obiskovalce – za začetnike in tiste malce bolj previdne drsalce so na voljo drsalni pripomočki za učenje, t. i. medvedki.

Dediščina pokopališč za trajnostno prihodnost

Pogrebno podjetje Maribor v sklopu uresničevanja svojega poslanstva sledi trendom ohranjanja kulturne dediščine pokopališč in razvoja v znamenju trajnosti. V okviru letošnjih dnevov dediščine evropskih pokopališč, ki so potekali pod okriljem Združenja evropsko pomembnih pokopališč, smo v Pogrebno podjetju Maribor izpeljali številne projekte v duhu spodbujanja trajnosti na pokopališčih.

Združenje evropsko pomembnih pokopališč, ki ga vodi direktorica Pogrebnega podjetja Maribor **mag. Lidija Pliberšek**, je na letošnjem izboru najboljših praks kulturnih poti Sveta Evrope prejelo nagrado "Best Practice Award" za promocijo **Kulturne poti evropskih pokopališč**. Nagradjenih je bilo šest od skupno 48 evropskih kulturnih poti.

Nagrajena praksa združenja: Okoljska trajnost in podnebne spremembe

V sodelovanju s člani Združenja evropsko pomembnih pokopališč in Zbornico komunalnega gospodarstva Slovenije, ki je k sodelovanju pritegnila tudi upravitelje drugih pokopališč v Sloveniji, je združenje v času Tedna odkrivanja evropskih pokopališč z inovativnimi pristopi spodbujalo dogodke, povezane s trajnostjo. Z njimi smo želeli obiskovalce spodbuditi k razmišljanju o njihovem vplivu na trajnost okolja.

Pogrebno podjetje Maribor je v duhu spodbujanja okoljske trajnosti na pokopališču Pobrežje uredilo šest vzorčnih grobnih mest kot odlično priložnost prepoznavanja trajnostne zaseditve, pri kateri je potreba po zalivanju

in vzdrževanju manjša. Tema trajnosti je bila obravnavana tudi v sklopu okrogle mize, na kateri so bile izpostavljene pomembne trajnostne teme in priložnosti za trajnostni prehod pogrebnih in pokopaliških dejavnosti. Dogodek je vključeval tudi razstavo rastlin in aranžmajev s prikazom najboljših možnosti v luči trajnosti ter izobraževanja mladih in vodene ogleda po pokopališču z odkrivanjem zgodb ljudi ter arhitekturnih in zgodovinskih zanimivosti.

Prižgimo svečo manj in izberimo okolju čim prijaznejši spomin na pokojne

Naj trajnost zasveti tudi v času dneva spomina na mrtve

Bliža se dan spomina na preminule svoje in prijatelje, ko številni ljudje obišejo grobove svojih bližnjih. Upoštevajmo red in pravila na pokopališčih in tako izkažimo pieteto do umrlih in spoštovanje do drugih obiskovalcev. Naj bo praznik spomina na pokojne do okolja kar se da prijazen. Prižgimo svečo manj in izberimo okolju čim prijaznejši spomin nanje. Poklonimo se jim s polaganjem cvetja na grobna mesta ter različnih predmetov spomina nanje.

KARTA ZA OTROKA

Kako lahko pomagate?
Na blagajni Ledne dvorane in kopališča Pristan, kupite posebej označeno vstopnico in omogočite otrokom iz socialno šibkega okolja zabavne športne aktivnosti.

Nagrada Združenju evropsko pomembnih pokopališč za promocijo Kulturne poti evropskih pokopališč Foto: Arhiv Pogrebnega podjetja Maribor

Ustvarjamo mesto spomina na tiste, ki počivajo na mariborskih pokopališčih Pobrežje in Dobrava.

Motorični park Foto: Arhiv Marproma

prihodnosti ponuditi čim več novih atraktivnih oblik preživljanja prostega časa v naravnem okolju Pohorja. V Outdoor centru Bellevue bo odprl stezo za spust z zorbing žogo, prav tako na Mariborskem Pohorju pripravlja oživitve nekaterih koč, snuje ureditev adrenalinskega parka na drevesih in linije jeklenic v dolino. Na Arehu pa

načrtuje izgradnjo še dodatnih kolesarskih prog, wake parka na vodnem zajetju itd. Na celotnem območju bodo na voljo tudi vodeni gorskokolesarski izleti.

Novosti tudi v zimski sezoni

Medtem so trenutno na Mariborskem Pohorju in Arehu že v teku intenzivne priprave na zimsko sezono. Ena po-

membejših novosti v prihajajoči zimi bo preurejen otroški poligon Bellevue z novim vlečnim trakom in sankališčem. Na slednjem je predvideno tudi zasneževanje, tako da ponudba sankanja ne bo več odvisna zgolj od naravnega snega. Med projekti za naslednje sezone, ki so že v pripravi, pa sta predvsem razširitev sistema zasneževanja na območju Habakuka in zagotovitev dodatnega vodnega zajetja na Pohorju za potrebe zasneževanja.

Prizadevanja za ravnanje z odpadki po meri občanov

Spodbujamo in usmerjamo k odgovornemu odnosu do odpadkov in spoznavanju koristi njihovega zmanjševanja, ponovne uporabe, ločevanja in recikliranja.

V Javnem podjetju Snaga si prizadevamo sistem odgovornega ravnanja z odpadki čim bolj približati uporabnikom, da razumejo, kako pravilno ločevati in zakaj je to pomembno. Z ozaveščevalnim izobraževanjem mlade spodbujamo in usmerjamo k odgovornemu odnosu do odpadkov in spoznavanju koristi njihovega zmanjševanja, ponovne uporabe, ločevanja in recikliranja.

Vsakdan želimo svojim uporabnikom olajšati z mobilno aplikacijo Moja Snaga, ki omogoča enostavno in učinkovito upravljanje odpadkov. Uporabniki imajo z njo naše storitve na doseg roke. Aplikacija ponuja pregleden urnik odvoza odpadkov, pomembna obvestila, novice in opomnike, informacije o delovanju zbirnih centrov in potrebne kontakte podjetja. Verjamemo, da lahko Moja Snaga pomembno prispeva k bolj učinkovitemu in ekološkemu ravnanju z odpadki.

S pilotnim EU-projektom Climaboroug si v sodelovanju z vključenimi občani prizadevamo za preizkušanje tehnoloških rešitev za učinkovitejšo ločevanje odpadkov. Z

uporabo senzorske tehnologije in računalniškega vida bomo spremljali ločevanje odpadkov pri gospodinjstvih, ta pa bodo prejela povratne informacije in priporočila za nadaljnje izboljšave s ciljem ozaveščanja in večjega obsega odgovornega ravnanja z odpadki.

Bliža se dan spomina na mrtve: naj bo obisk grobov trajnosten, s spoštovanjem do pokojnih in narave

Obiski grobov ob dnevu spomina na mrtve so globoko zakoreninjena tradicija v slovenski kulturi. Ta čas je namenjen obujanju spominov, izražanju spoštovanja in povezanosti z našimi dragimi, ki jih ni več med nami. Ob tem pokopališča zažarijo v svetlobi tisočih sveč, ki jih prižigamo v spomin na preminule. Čeprav je ta tradicija zelo uveljavljena, postaja vse bolj jasno, da množično prižiganje sveč negativno vpliva na okolje. Naj bosta spomin na pokojne in dobra misel pomembnejša od prižiganja sveč.

Skoraj tretjina uporabljenih sveč zagori ob dnevu spomina na mrtve

V Snagi zberemo na letnem nivoju okrog 180.000 kg odpadnih nagrobnih sveč, od tega več kot 50.000 kg v času obeleževanja dneva spomina na mrtve. Količina zbranih sveč je v letih 2018–2020 upadala, v naslednjih letih pa ponovno nekoliko narasla. V letu 2024 zaradi dviga ozaveščenosti na tem področju ponovno pričakujemo upad zbranih količin odpadnih nagrobnih sveč.

Tudi na pokopališču ločujmo odpadke

Eden najpreprostejših in najučinkovitejših načinov, kako lahko naš obisk pokopališča postane bolj trajnosten, je ločevanje odpadkov. Naj bo obisk pokopališča priložnost tudi za odgovorno ravnanje z odpadki.

MOBILNA APLIKACIJA

MOJA SNAGA

Snaga z vami na spletu in na dlani.

MOJE POSODE IN ODVOZI

MEŠANI ODPADKI
 ODVOZ: Pto - 5. april
 NABLOV (30): NARUPNA ULICA 64 (LJ) 1200
 PROSTORNA: 1200 L
 DEVEŠČANJE: NE

BIOLOŠKI ODPADKI
 ODVOZ: Pto - 8. april
 NABLOV (30): NARUPNA ULICA 64 (LJ) 1200
 PROSTORNA: 1200 L
 DEVEŠČANJE: NE

ODPADNA EMBALAŽA
 ODVOZ: Pto - 8. april
 NABLOV (30): NARUPNA ULICA 64 (LJ) 1200
 PROSTORNA: 1200 L
 DEVEŠČANJE: NE

PAPIR IN KARTON

MOJI ODVOZI

BIOLOŠKI ODPADKI
 ODVOZ: Pto - 15. april
 NABLOV (30): NARUPNA ULICA 64 (LJ) 1200
 PROSTORNA: 1200 L

AKTUALNO

2. APRIL 2024
 POMLADNA AKCIJA ZBRANJA NEVARNIH ODPADKOV na območju MOM

29. APRIL 2024
 TEST MOJA SNAGA

21. MAJ 2024
 Odloži - Pto - 15. april

Poskenirajte QR kodo in si naložite aplikacijo na svojo mobilno napravo.

Bodimo pozorni, kam odvržemo odpadke, ki nastanejo pri urejanju grobov. Z njihovim odlaganjem v napačne zabojnike namreč otežujemo ali celo onemogočamo predelavo odpadkov.

Odpadne nagrobne sveče odlagamo izključno v zabojnike, ki so namenjeni zgolj ostankom nagrobnih sveč. Sveče so zaradi svoje kompleksne sestave zelo zahteven odpadki in zakonodaja zahteva, da jih v največji možni meri recikliramo oziroma predelamo. V zabojnike za odpadne sveče odvržemo vse vrste odpadnih plastičnih sveč, tudi elektronske, vključno z ostanki parafina in pokrovčki. V zabojnike za biološke odpadke odvržemo vse ostanke ovenelega cvetja, plevel, travo, lončnice brez lončkov, zemljo. Pri tem pazimo, da odstranimo plastične lončke, podstavke ali druge materiale, ki se ne morejo razgraditi v kompost po naravni poti.

V zabojnike za mešane odpadke odvržemo umetno cvetje, trakove, plastične rokavice, lončke, gobe od ikeban.

Zabojniki na pokopališčih so namenjeni izključno odpadkom, ki nastanejo na pokopališčih.

Ugodno in varno parkiranje v starem mestnem jedru

Mestne nepremičnine kot novi lastnik Garažne hiše Lent imajo jasno zavezo – z učinkovitim upravljanjem pomagati pri strategiji mesta na področju mirujočega prometa.

Garažna hiša Lent na Osrednji mariborski tržnici je letos prešla v last in upravljanje Mestnih nepremičnin. Hkrati s prevzemom 1. junija je podjetje ponudilo uporabnikom bistveno spremenjene in ugodnejše pogoje parkiranja, kot so v tej garažni hiši veljali do takrat. Tako omogoča sodobno in prijazno parkiranje v njej, obenem pa že snuje novosti.

Mestne nepremičnine kot novi lastnik Garažne hiše Lent imajo jasno zavezo – z učinkovitim upravljanjem pomagati pri strategiji mesta na področju mirujočega prometa. V ta namen smo pripravili ugodnejši cenik parkiranja v Garažni hiši Lent, kjer je na razpolago 265 parkirnih mest. S tem zagotavljamo ugodno in varno parkiranje vsem, ki želijo doživeti čar prenovljenega Lenta, se sprehoditi v staro mestno jedro, nakupovati na osrednji tržnici in v trgovinah njene trgovske pasaže ali obiskati športne in kulturne dogodke v mestu, na primer v Slovenskem narodnem gledališču, Umetnostni galeriji, Kulturni četrti Minoriti, Narodnem domu, na Univerzi v Mariboru, v Ljudskem vrtu ... in pri tem ne izgubljeni časa z iskanjem prostega parkirnišča v centru mesta.

Oblikovani cenik parkiranja v Garažni hiši Lent vključuje parkiranje po urah in več paketov mesečnega najema parkirnega mesta. Prav tako ponujamo cenejše parkiranje od ponedeljka do sobote med 18. in 7. uro ter v nedeljo ves dan, ko ura parkiranja stane samo 0,50 evra. Nenazadnje pa smo uvedli še posebno tarifo parkiranja za branjevce, kar jim omogoča lažjo dostavo na prodajne stojnice.

Mestne nepremičnine vabijo, da izkoristite možnost parkiranja v Garažni hiši Lent, prepoznate njene prednosti s koriščenjem paketov in postanete redni uporabnik te garažne hiše. Ob ugodnostih za njene uporabnike pa želimo v Mestnih nepremičninah na območju celotnega tržničnega kompleksa zagotoviti še boljše pogoje za obiskovalce in predvsem branjevce, saj so ti ključni za ponudbo tega dela mesta in ohranjanje samooskrbe mesta, ki se prične prav pri njih.

Mlečno-mesni paviljon ponuja lokalne pridelke. Foto: Mestne nepremičnine

Med drugim načrtujemo podaljšanje obstoječega dvigala oziroma preureditev na način, da bo iz garažne hiše mogoč izstop na ploščad cvetlične tržnice in posledično na Koroško cesto ter od tam kamorkoli po mestu. Sedaj prazne prostore pa bomo po predhodni

V Garažni hiši Lent je na razpolago 265 parkirnih mest.

Foto: Mestne nepremičnine

uskladitvi s pristojnimi službami oživili z novimi vsebinami, ki bodo sovpadale s tržnično dejavnostjo.

Obogatitev ponudbe na Osrednji mariborski tržnici

Mlečno-mesni paviljon na Osrednji mariborski tržnici v upravljanju Mestnih nepremičnin je od 19. septembra letos bogatejši za ponudbo kakovostnega lokalnega mesa. Svojo enoto je namreč takrat v njem odprla Kmetijska zadruga Rače, ki je na tržnici prisotna z vrhunsko ponudbo govedine, svinjine ter izdelkov iz lokalno vzrejenih živali pri kmetih z Dravskega polja in framskega Pohorja. Ekipa mojstrov KZ Rače vas na osrednji tržnici pričakuje vsak četrtek, petek in soboto med 7. in 13. uro, ko lahko izbirate tudi med nagrajenimi suho zorjenimi steaki, klobasami in drugimi mesninami. Prav tako imamo v Mlečno-mesnem paviljonu enajst kakovostnih ponudnikov perutnine, pekovskih izdelkov, slaščic in tort, suhomesnih proizvodov, testenin, jajc, mleka in vrhunskih mlečnih izdelkov. Zeleni plato osrednje tržnice pa se ponaša z velikim številom kmetov, ki tam prodajajo svoje domače pridelke.

Originalni Bijelo dugme z Goranom Bregovićem v dvorani Tabor

V Sloveniji bo letos edini koncert skupine Bijelo dugme v okviru turneje Doživjeti stotu 14. decembra v mariborski dvorani Tabor. Legendarna zasedba obljublja slovenskemu občinstvu nepozabno glasbeno YU-pravljičico z uspešnicami, ki so zaznamovale generacije!

Na koncertu boste imeli priložnost uživati v neponovljivih uspešnicah, ki so zaznamovale generacije in postale del kulturne dediščine celotne regije. Lipe cvatu, Ako možeš zaboravi, Padaju zvijezde, Napile se ulice, Selma, Lažeš, Pristao sam biću sve što hoće – to so le nekatere izmed klasik, ki jih boste lahko slišali v živo.

Goranu Bregoviću, Alenu Islamoviću in Mladenu Vojiću Tifu se bodo na odru pridružili člani prejšnjih zasedb: Zoran Redžić, Dragan Đidi Jankelić in klavirist Ognjen Radivojević, ki bo prevzel vlogo preminulih Vlade Pravdića in Laze Ristovskega.

Bijelo Dugme v Mariboru bo več kot koncert; bo glasbeno popotovanje skozi zgodovino, z edinstveno priložnostjo doživeti čarobnost, ki je zaznamovala generacije. Naredite si praznike še posebej nostalgичne, saj bo v prazničnem decembru Maribor zaživel ob nepozabnih hitih skupine Bijelo dugme.

Vstopnice lahko kupite na QR-povezavi

ZUM: urbanizem, planiranje, projektiranje že 65 let

Z vsakim izvedenim projektom ustvarjamo trajen pozitiven učinek na skupnost.

ZUM, nekdanji Zavod za urbanizem, danes del Skupine JHMB, že 65 let izvaja prostorsko načrtovanje po vsej Sloveniji. V podjetju je zaposlenih 16 strokovnjakov s področij urbanizma, arhitekture, krajske arhitekture, gradbeništva, geodezije, geografije, arheologije in prometa.

Prostorsko načrtovanje in razvoj lokalnih skupnosti

Ukvarjamo se s prostorskim načrtovanjem in sodelujemo z lokalnimi skupnostmi pri izvedbi občinskih prostorskih načrtov (OPN), ki so osnova za razvojne projekte občin in investicijske potrebe prebivalcev, kot je pridobivanje gradbenih dovoljenj. Med pomembnejšimi projekti so OPN-ji za občine v Podravju in drugod po Sloveniji, trenutno pa pripravljamo prve OPN-je za tri občine, ki tega dokumenta še nimajo. V podjetju vodimo tudi projekte sprememb in dopolnitev OPN-jev za več občin, kot so Kungota, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Slovenj Gradec in Zreče. Poleg tega se ukvarjamo z izzivi, ki jih povzročajo vremenski vplivi, kot so poplave, plazovi in erozije, pa tudi varovana območja Natura 2000.

Prostorsko načrtovanje pomembnih državnih infrastrukturnih objektov

Na državni ravni sodelujemo pri umeščanju pomembnih infrastrukturnih projektov, kot so dolenska in brniška železniška proga, prenosni plinovodi Anže-Brestanica in Ljutomer-Kidričevo ter avtocestni priključek Kranj - sever in glavna cesta Ptuj-Markovci. Poleg tega sodelujemo pri izdelavi občinskih celostnih prometnih strategij (OCPS), katerih cilj je izboljšati kakovost bivanja, vplivati na okolje in zdravje ter povečati prometno varnost in dostopnost. Te strategije pripravljamo za več občin, med njimi so Hajdina, Slovenske Konjice, Zreče in Gornja Radgona. Sodelujemo tudi kot podizvajalci pri prometnih strategijah za Slovenj Gradec in Novo mesto, kjer pokrivamo sisteme peš in kolesarskega prometa.

Vključenost v evropske projekte

Aktivni smo tudi na evropski ravni, saj sodelujemo v projektu LIFE IP CARE4CLIMATE z vodilnim partnerjem Ministrstvom za okolje, podnebje in energijo. Projekt spodbuja ukrepe za

zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ZUM pa izvaja pilotna projekta zelene logistike v Piranu in načrt za tovorni promet v Novi Gorici. Prav tako sodelujemo v inovacijskem projektu Climaborough, v katerem skupaj z Mestno občino Maribor in drugimi partnerji iz 15 evropskih držav razvijamo urbane

inovacije. Cilj tega projekta je zmanjšanje količine mešanih odpadkov in uvajanje inovativnih pristopov k ločevanju odpadkov.

ZUM tako že več kot šest desetletij ostaja ključni akter na področju prostorskega načrtovanja v Sloveniji, prispeva k razvoju lokalnih skupnosti in uvaja ino-

Proces priprave OCPS Novo mesto
Foto: ZUM

vativne rešitve za izzive trajnostnega razvoja. Z vsakim izvedenim projektom ustvarjamo trajen pozitiven učinek na skupnost.

Kontakti podjetij

SKUPINA JHMB

Javno podjetje Marprom, d. o. o.

Mlinska ulica 1, 2000 Maribor
info@marprom.si, parking@marprom.si,
info@visitpohorje.si
www.marprom.si

Informacije/Avtobusna postaja Maribor: 059 180 482
Parkirišča – ograjena: 030 708 016
Parkirišča – bele cone: 030 333 457
Pohorska vzpenjača: 059 179 752

Delovni čas blagajne/informacije AP Maribor
6:00–22:00 (pon.–pet.)
8:00–20:00 (sob., ned., praznik)

Javno podjetje Nigrad, d. o. o.

Zagrebska cesta 30, 2000 Maribor
T: 02 45 00 300, info@nigrad.si
www.nigrad.si

Dežurne številke (24 ur/dan):
Stanje na cestah: 031 585 022
Zimska služba: 02 45 00 385
Izpadi ali nepravilno delovanje semaforjev: 041 619 598

Izven rednega delovnega časa (po 15:00):
Dežurstvo kanalizacija: 031 316 050
Dežurstvo javna razsvetljava: 041 619 598

Pogrebno podjetje Maribor, d. o. o.

Cesta XIV. Divizije 39/a, 2000 Maribor
T: 02 480 01 33, info@pp-mb.si, www.pp-mb.si
24-urna dežurna služba: 041 622 979

Organizacija pogreba: 02 480 01 33 ali pogrebi@pp-mb.si
Pisarna pokopališč Pobrežje in Dobrava: 02 480 01 32

Cvetličarna Aralija – Pobrežje:
02 480 01 30 ali aralija@pp-mb.si

Cvetličarna Aralija – Dobrava:
02 629 53 96 ali aralijadobrava@pp-mb.si

Odpiralni čas pokopališča na Pobrežju in Dobravi
Poletni čas: 1. april – 30. september (7:00–22:00)
Zimski čas: 1. oktober – 31. marec (7:00–20:00)

Mariborski vodovod, d. o. o.

Jadranska cesta 24, 2000 Maribor
T: 02 320 77 00, info@mb-vodovod.si, www.mb.vodovod.si

Dežurna služba (po 15:00, med vikendi in prazniki):
080 19 51

Energetika Maribor, d. o. o.

Jadranska cesta 28, 2000 Maribor
Prijava napak in težav 24 ur/dan
T: 02 300 88 00, info@energetika-mb.si
www.energetika-mb.si

ZUM, d. o. o.

Grajska ulica 7, 2000 Maribor
T: 02 250 53 00, zum@zum-mb.si
www.zum-mb.si

Javno podjetje Snaga, d. o. o.

Nasipna ulica 64, 2000 Maribor
T: 02 620 58 00, info@snaga-mb.si, www.snaga-mb.si

Informacijska pisarna:
02 620 58 75
Uradne ure informacijske pisarne:
8:00–14:00 (pon.–pet.)

Šport Maribor, d. o. o.

Koresova ulica 7, 2000 Maribor
T: 02 320 78 10 ali 02 320 78 14

info@sportmaribor.si
www.sport-maribor.si

Mestne nepremičnine, d. o. o.

Grajska ulica 7, 2000 Maribor
T: 02 251 44 05, info@mestne-nep.si
www.mestne-nepremicnine.si

Mariborske tržnice
T: 02 320 78 14
trznica@mestne-nep.si

Skupina JHMB odpira svoja vrata v sklopu dneva Maribora – obiščite nas!

Petek, 18. oktober

10:00 in 11:30

MARIBORSKI VODOVOD

Odpiramo vrata CČN – Centralne čistilne naprave Maribor

potek dela, procesi čiščenja, delovanje naprave

Petek, 18. oktober

12:00 – 14:00

NIGRAD

Odpiramo vrata ČP Melje – Črpališče Melje

delovanje črpališča (posebni varnostni sistem)

Petek, 18. oktober

15:00 – 17:00

SNAGA

Odpiramo vrata Sortirnice Maribor

vodeni ogledi po skupinah

ogled naprave in procesa sortiranja, prikaz praznjenja posod s smetarskim vozilom

Petek, 18. oktober

12:00 – 16:00

ENERGETIKA MARIBOR

Odpiramo vrata Energetike Maribor

aktivnosti gradnje kotla na lesno biomaso, razvojni vidiki podjetja, ogled podjetja

Petek, 18. oktober

9:30 – 13:00

MESTNE NEPREMIČNINE

Dan mikrozelenjave na mariborski tržnici

rezultati praktičnih preizkušanj gojenja mikrozelenjave, prikaz setve in vzgoje ter degustacija mikrozelenjave

Petek, 18. oktober

11:00

ŠPORT MARIBOR

Odpiramo vrata stadiona Ljudski vrt

ogled klubskih garderob, VIP lože, zakulisja medijske scene, selfi s tribune M. Tavaresa

10:00 in 16:30

Odpiramo vrata Atletskega stadiona Poljane

voden ogled po stadionu in ogrevalni atletski dvorani

13:00

Odpiramo vrata Dvorane Tabor in novega kegljišča

voden ogled po dvorani, ogled novega kegljišča

Sobota, 19. oktober

9:00 – 11:00

POGREBNO PODJETJE MARIBOR

Odpiramo vrata Upepeljevalnice Maribor

vodeni ogledi se bodo vrstili na 20 min

proces upepeljevanja, načini pokopa, kaj storiti v primeru smrti

Nedelja, 20. oktober

ves dan

MARPROM

Brezplačni avtobusni prevozi

na vseh linijah mestnega potniškega prometa

SKUPINA JHMB

»Kam se pa gremo danes igrat?«

Mestna občina
Maribor
Univerzitetno
mesto

Mestna občina Maribor je v letih 2021 – 2024 skupaj s partnerji vzpostavila 26 novih igrišč z gugalnicami, tobogani, plezalnimi stolpi in posebnimi igrali za gibalno ovirane otroke.